

Pauluse Kiri

Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Tartu Pauluse koguduse kuukiri.

Jõgeval pühitseti kirik

30. detsembril pühitses peapiiskop Urmas Viilma Jõgeva kiriku.

Viimati pühitseti Tartu praostkonnas uus kirik 1917. aastal, kui valmis Tartu Pauluse kirik. Pärast seda on renoveeritud vanu ja varemtest üles ehitatud mitmeid kirikuid, kuid uusi ei ole ehitatud.

Oma kirikust on Jõgeval unistatud kaua. 1931. aastal tehti ettevalmistusi ja Andrese talu peremees Arnold Leihberg lubas kinkida krundi. Viis aastat hiljem kordas lubadust talu uus peremees Johan Riives. Nõukogude ajal kerkis krundile hoopis veetorn.

Kui Riigikogu liige Aivar Kokk asja käsile võttis, ehitati 2020. a. veetorn ümber kirikutorniks. Järgnes kiriku enda ehitus. Moodsa ilmega pühakoda on nüüd avatud kõigile

Jõgeva inimestele ja toimib ühtlasi kogukonna-keskusena.

Peapiiskoppi assisteerisid Tartu praost ja kohaliku koguduse õpetaja.

Külastades sõpruskogudust kohtusid tartlased Kuopio piiskopiga

Tartu Pauluse kogudusel on Soomes Siilinjärvil sõpruskogudus, mille peaõpetaja Olli Kortelainen räägib head eesti keelt. Möödunud aasta novembris käis meie koguduse esindus siilinjärvilastel külas. Reisibussi juhtis koguduse juhatuse esimees Koit Pindmaa, kaasa sõitsid õpetaja Kristjan Luhamets, Kaidi Pindmaa, Kalle Kepler, Ragne Kepler, Elise Nora Pruun, Kirsi Vimpari, Kairo Kaurilind, Heidi Meier, Triin Teesalu ja Karin Kuusk.

Külaskäik oli seda erilisem, et samal ajal visiteeris Siilinjärvi kogudust Kuopio piiskop Jari Jolkkonen. Visiitatsioon tähendab seda, et koguduse töötajad annavad ülevaate kõigest, mis koguduse elus toimub, olgu rõõmud või mured. Piiskopi külastus andis seega ka tartlastele suurepärase võimaluse tutvuda ühe Soome koguduse köögipoolega, panna häid ideid kõrva taha ja mõndagi õppida. Piiskop Jolkkonen õnnistas 17. novembri õhtul kell 18 Siilinjärvi kogudusemaja, mis oli läbinud põhjaliku uuenduskuuri. Tartlased jõudsid kohale umbes viis minutit enne

talituse algust. Pikk sõit oli seljataga. Helsingist Siilinjärville on 414 km, lisaks Tartu-Tallinn ja laevasõit.

Õpetaja Olli Kortelainen tutvustas meie reisilistele Siilinjärve abikirikut Vuorelas ja viis külalised Siilinjärvi lähedal Kuopio linnas asuvasse torni, kust avanes suurepärase vaade kogu linnale. Öömajaks oli koguduse laagrikeskus Ruokoniemis.

Külaskäigu kõrghetk oli pühapäeval peetud piiskoplik missa. Sõna sai ka õpetaja Kristjan Luhamets, kes tänas võõrustajaid ja kinkis kogudusele kaks lõuendile printitud pilti – head koopiad Aapo Puki maalidest Tartu Pauluse kirikus.

Jumalateenistuse lõpus pidas piiskop Jolkkonen ettekande, milles ta andis ülevaate visiitatsioonist ja hinnangu Siilinjärvi kogudusele. Paistis, et piiskop jäi kogudusega rahule.

Jumalateenistusele järgnenud koosviibimisel kogudusemaja saalis pandi kingitud pildid kõigile vaatamiseks välja. Piiskop Jolkkonen silmitses neid mõtlikult ja kaua. Aapo Puki looming kõnetas teda.

Õpetaja Olli Kortelainen näitab külalistele maalinguid kiriku seintel. Need on Bruno Tuukkani kätetöö. Sama mees kujundas ka Soome riigi lipu.

Foto: Heidi Meier

Kairo Kaurilind: oleks rohkem

SISSEJUHATUS

Äsja olid jõulupühad. Mida see püha sinu jaoks tähendab ja kuidas need seekord teie peres möödusid?

Jõulud on ilus ja vaikne aeg, mõistmise ja andestuse aeg. Nagu paljudel, on see ka meil alati selline olnud. Oleme perega, tunneme sellest rõõmu. Perearingis on ka kingitused.

Viimased kahed jõulud on olnud erilised, kuna nende mõte on saanud suurema tähenduse kui vaid vaikne ja ilus talvine püha.

Millises peres oled sa kasvanud? Kas sinu kodus oli ka kristlikke mõjutusi?

Olen sündinud ja elanud Tartus. Mul on üks aasta vanem õde Kairit ja üks aasta noorem vend Sigmar. Õde elab juba pikemat aega Saksamaal ja on seal abielus. Ta osaleb seal kohaliku koguduse tegevuses ja on sealse kirikule kuuluva lasteaia töötaja. Vend elab Tartus. Lisaks on ta mulle ka kliendiks. Niisiis suhtleme mitmel tasandil. Minu emal on kokku 10 lapselast. Oli aeg, mil me vennaga olime ainsad perenime Kaurilind edasiviijad, õnneks on täna edasiviijaid rohkem. Ma loodan, et see nimi elab veel kaua ning lahkunud mäletatakse vaid hea sõnaga.

Minu vanaema oli Tartu Pauluse koguduse liige. Tema ikka pajatas kristlikel teemadel ja oli tihti ka manitsejaks. Tol ajal aga ei kõnetanud see mind... või siiski? Võib-olla oli just see ja just siis, mis minus usu kasvama pani.

Milline on sinu enda perekond täna ja millega igapäevaselt tegeled?

Mul on neli last. Tütar elab juba omaette. Noorim poeg saab varsti 4-aastaseks. Lisaks on meil kodus 15-aastane koer Gucci, 19-aastane kass Väino, kalad ja linnud.

Igapäevaselt tegelen ma müügitööga. Minu klientideks on puidutöötlus- ja mööblitootmisettevõtted. Mõnedki nende juhid on meie koguduse liikmed.

Kuidas jõudsid kristliku usu ja koguduse juurde?

Pikemat aega oli sisimas soov saada

ristitud. Mitmel korral ristasid mu teed Kristjan Luhametsaga, kuid vaid vilksamisi. Temaga jutustama ja omi soove arutama minna ma ei tihanud, kuna alati oli liialt palju kõrvalseisjaid. Kirjutasin Kristjanile ja ta palus lahkelt tulla oma „kontorisse“ ehk siis kirikusse. Minult küsiti, et mis mind siia toob või miks mul on soov saada ristitud. Kuna ma ei olnud haige, ei vajanud laulatust ega olnud muud kindlat põhjust, vaid sisimas oli soov tulla, siis minu üllatuseks ütles Kristjan, et see ongi hea. See on kutse minu sees. Tihti tullakse kirikusse kindlal põhjusel, mis siiski on ka hea ja parem kui mitte tulla. Leerikooli läksime koos abikaasaga. Nautisime mõlemad seda aega. Minu jaoks oli see isegi liiga lühike. Võiks veelkorra osa võtta – huvitav oli.

Oled enamasti igal pühapäeval kirikus. Mis on see, mis toob sind kirikusse – ja mida sa leiad pühapäeviti kirikust?

Jah, mäletan, et lubasin Kristjanile ikka koguduse liige olla ja mitte ära kaduda, käia võimalusel jumala-

teenistusel. Arvasin, et korra kuus ikka suudan käia. Tegelikult läks nii, et hakkasin igal pühapäeval käima. Vahel on ka abikaasa kaasas ja enamasti ma tänan teda selle eest, tõsi, vahel on kiire ja ununeb. Täna, kuna ta on otsustanud minuga sel teel kaasa käia, küll veidi passiivsemana, kuid õnneks siiski positiivse suhtumisega kogu teemasse. Olen tänulik, et mu kõrval pole inimene, kes ei tahaks kristlikel teemadel midagi arutada. Kahjuks on selliseid inimesi siiski ümberringi, kuid õnneks on nad pigem vaikivad. Mõni üksik on kõvemaga häälega.

Kirikus tunnen ma end hästi, oleksin kui kodus. Mulle meeldib seal, ja seal kus meeldib olla, sinna igatsed ikka tagasi.

Oled aktiivselt kaasa löönud ka koguduse meesteosaduses.

Meesteosadus on võimalus olla koos koguduse meestega, tutvuda, arutada kristlikel teemadel. Siiani on need olnud põnevad. On olnud ka väga tuntud külalisi neil koosviibimistel,

kristlasi, oleksime parem ühiskond

näiteks Tõnis Mägi või peapiiskop emeeritus Andres Põder. Minu jaoks on olnud ka palju harivat kristlikel teemadel. Paljud mehed seal on lugupeetud inimesed. Hea ja uhke on olla nende seltsis ja neid tunda.

Kuidas sa elad kristlasena tavalises argipäevas?

Kristlasena püüan ma elada seatud käskude järgi. Kahjuks pole ma patuta. Kuid kristlasena tean, mida olen valesti teinud, saan oma patust aru, tunnistan seda ja püüan õigesti elada. Püüan hoida ka mõtted puhtad, kuid ikka libastun. Pühapäeval mõtlen oma eksimused läbi ja palun oma pattudele andestust. Usun, et kui meil oleks Eestis rohkem kristlasi, siis oleksime mõistvamad ja lahkemad, oleksime parem ühiskond. Usun, et kristlik inimene, kes püüab järgida seatud reegleid, on parem inimene.

Piiblit ma tõesti loen. Kuid minu leerikooli õpetaja palus seda teha tähelepanelikult, see pole juturaamat mille kiirelt läbi loed. Usk kasvab tugevaks, kui seda pidevalt, vähehaaval toita.

Jah, minu pereliikmed toetavad mind. Minu kolm vanemat last lubasid saabuval suvel minna kolmekesi leerikooli. Noorema poja loodan saada ristitud tuleval varakevadel. Tema on minuga ka jumalateenitusel kirikus kaasas olnud. Oli tubli, lõpuni välja. Loodan, et see jätkub ja ma saan temaga koos käia.

Mõni aeg tagasi oli jumalateenitusel juttu, et usk Jumalasse pole loomupärane and ja selle kohta jutlustas Marek. See oli väga põnev. Palusin temalt hiljem veel lisaselgitusi ja seda ka selleks, et osata väidelda nendega, kel on oma kindel vastupidine arvamus usust Jumalasse.

Kuidas sa oled kogenud Jumala juhtimist või Jumala abi oma elus?

Jah, olen! Kuidas muidu olen pääsenud mitmel korral surmasuust? Need on olnud rasked, valusad ja väga isiklikud läbielamised. Mind on aidatud!

Millised on sinu soovid uueks aastaks? Mida soovid kogudusele?

Nagu ka jumalateenituse palvetest

on läbi käinud, siis soovin jõudu ja arukat juhtimist meie riigis. Soovin, et arvestataks rohkem peredega ja mõeldaks inimestele, kel on elus raskem. Eriliselt sooviksin, et elu oleks veidikenegi lillelisem kõikidel üksikvanematel. See teema on mulle alati olnud südamelähedane, kuna näen näiteks koolides ja lasteaedades, et alati ei osata end nende olukorda panna ega näha nende suurt koormust ja piiratud võimalusi.

Kogudusele sooviksin liikmeskonna kasvu ja liikmetele rohkem teineteise tundmist. Üheks võimaluseks seda saavutada oleksid ühised tegevused, näiteks koguduse suvepäevad. See annaks võimaluse tutvuda ja suhelda ka muus vormis kui vaid kirikus ja jumalateenitusel. Kogukonna kasvule võiks see olla samuti positiivne. Sõber, sugulane või laps, kes muidu erinevatel põhjustel ei tihka kirikusse tulla... siis selline üritus oleks nende jaoks ehk „leebem“ ja võib-olla nähakse nii mõndagi, mis muudaks nende suhtumist.

Küsimusi esitas MAREK ROOTS

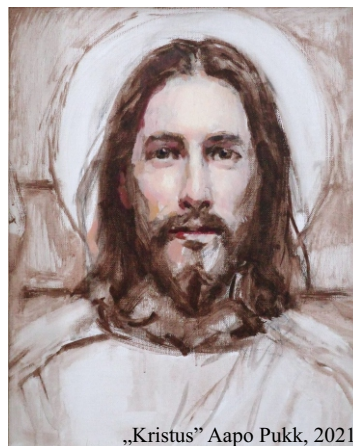
Vaid Kristus on meie lunastus ja Kristus on meie pühitsus

„Aga sellele, kes tegusid ei tee, vaid usub temasse, kes teeb õigeks jumalakartmatu, arvestatakse õiguseks tema usk.“ (Rm 4,5)

Endine Soome peapiiskop, Martti Simojoki kõneles kirikuõpetajast, kes oli suure töökoormuse all sattunud vaimulikku kitsikusse. Ja tal oli palju häid nõuandjaid, kes püüdsid teda aidata.

Ühed ütlesid, et tuleks rohkem palvetada – eks Jumal peida ennast nende eest, kes vähe palvetavad. Teised ütlesid, et abi tuleb siis, kui sa usud ja püüad rohkem uskuda. Ja kolmandad ütlesid, et sa oled kitsas olukorras sellepärast, et sul ei ole küllalt Püha Vaimu – kui sa avad ennast Pühale Vaimule, siis tuleb ka abi.

Ja see vaene kirikuõpetaja püüdis palvetada ja uskuda kõigest väest, nii nagu suutis ja olla avatud, nii avatud Püha Vaimule kui võimalik, aga abi ei tulnud.

Ja siis istus ta ühel külakoosolekul, kus keegi vend kõneles ja rääkis selle sõna peale: „Jumal mõistab õigeks jumalakartmatu.“

Ta kõneles sellest, et mis ime see on, kui Jumal mõistab õigeks kellegi, kes palvetab – see on ju päris loomulik! Ja ei seegi pole mingi ime, kui usklik inimene saab õigeks ja õndsaks Jumala ees. Ja päris loomulik on, et

selle, kellel on Püha Vaim, Jumal ka õigeks mõistab. Aga ime on siis, kui Jumal mõistab õigeks jumalakartmatu. Ja see oli palsam tolle kirikuõpetaja hinge. See on see Jumal, kes mõistab õigeks jumalakartmatu.

Eks eriti nendel, kes püüavd olla head kristlased, juhtub sageli, et nad püüavad ise oma jõust teha seda, mis armu kaudu meile antakse. Ja kui me püüame armu ära teenida või armu endale kuidagi kätte võidelda, siis me satume hingelisse kitsikusse.

Me teeme küll otsuseid, kuidas patu vastu võidelda, otsustame rohkem palvetada ja olla tulisemad usklikud, kuid me tunneme, et meie õigus on ikka nagu määrdunud riie. Aga kui me märkame anda ennast tema kätte, selle Jumala kätte, kes mõisab õigeks jumalakartmatu, siis tuleb hinge rahu. Sest vaid Kristus on meie lunastus ja Kristus on meie pühitsus.

JOEL LUHAMETS

Jumalateenistused

Jumalateenistused on Tartu Pauluse kirikus igal pühapäeval kell 10.

Ülekanded jumalateenistusest on Pereraadios, Youtubes ja Facebookis. Kirikus on avatud kaks **mängutuba**, kus on võimalik jumalateenistust jälgida ekraani ja kõlarite abil. Vasakul on tuba kõige pisematele, kes on mängutoas koos vanemaga. Peegelpildis paremal on tuba, kus täiskasvanu jutustab lugu vastava pühapäeva teemal ning eakohasel moel osaletakse jumalateenistusel.

Pühapäevakool

Tunnid laupäeviti kell 11.00:

2 – 4 aastased (Eleri Luhamets)

5 – 6 aastased (Nelli Vassila ja

Kaisa Kontkar)

I – II klass (Pirjo Roots ja Katrin Kull)

III – V klass (Anu Seppa ja Heli Lätt)

VI – VIII klass (Katrin Burman)

Kontserdid

E. 8. jaanuaril kell 18.30, tasuta.

Pühade Aleksandrite Õigeusu Koor. Ingrid Hage mälestuskontsert.

L. 17. veebruaril kell 17, piletitega.

Eesti, hispaania ja juudi muusikat esitavad Maren Petra Ülevain (laul), Mari Järvi (klaver) ja Meelis Orgse (viul).

Koguduse elu nädala sees

Piiblitunnid on alates 31. jaanuarist kolmapäeviti kell 17. Piiblitunde peavad piiskop Joel Luhamets ja koguduse abiõpetaja Marek Roots.

Taizé palvused neljapäeviti 17.30.

Kammerkoor ootab uusi lauljaid. Proovid algavad 16. jaanuaril kell 18.15. Koori juhatab Anna Humal.

Lastekoos laupäeviti kell 10.00. Kõik uued lauljad on teretunud. Koori juhatab Tiina Luhamets.

Piiblingid:

T. 9. jaan. kell 17.00 (Merce ja Kai)

R. 12. jaan. kell 17.00 (Aino)

P. 14. jaan. kell 11.45 (Juta)

T. 23. jaan. kell 17.00 (Merce ja Kai)

R. 26. jaan. kell 17.00 (Aino)

P. 28. jaan. kell 11.45 (Juta)

T. 6. veebr. kell 17.00 (Merce ja Kai)

R. 9. veebr. kell 17.00 (Aino)

P. 11. veebr. kell 11.45 (Juta)

Kantselei, kirik ja kolumbaarium on avatud E-R 10-17, L 10-14, P 9-10, tel 5550 6363, tartu.pauluse@eelk.ee

Liikmeannetusi saab teha

kantseleis või ülekandega. Arve nr:

EE282200 221005105336, saaja:

EELK Tartu Pauluse kogudus.

Raamatupood on avatud E-R 10-17, L 10-14, P 11.30-12.00, tel 5550 6323.

Supiköök E-L 11-13.

Leerikool on kahel eri ajal korraga

Kevadine leerikool algab 26. ja 28. veebruaril kell 18. Tunnid on kahes rühmas paralleelselt esmaspäeviti ja kolmapäeviti kell 18.00 – 19.30 kiriku tiibhoone II korruse saalis. Nii on igal nädalal võimalus valida, kummal päeval tundi tulla, sest teema on ühel nädalal sama. Leeriõnnistamine on nelipüha päeval, 19. mail kell 10.

Noorteõhtud

Noorteõhtud neljapäeviti kell 19.

2. – 4. veebruaril 2024 on kirikunoorte **talvapäevad** Põltsamaal. Lähem info: www.talvepaevad.poltsamaakogudus.ee

18. – 21. juulil 2024 on kõik noored oodatud kristlikule **noortefestivalile** „Järgmine Peatus” („JäPe”), mis sel korral toimub taas Pilstiveres.

Kui soovid meiega koos laagrisse sõita, võta ühendust noorteujuht Elise Nora Pruuniga (tel 58156209) või tule neljapäeval kell 19 noorteõhtule!

Emmause missa

R. 19. jaanuaril kell 19.00 on krüptis Emmause missa ehk õhtune jumalateenistus, mis on koguduse noorte endi poolt korraldatud. Muusikat teeb Tartu Pauluse koguduse noortebänd.

Taizé kloostri uus prior kõneleb Prantsusmaal kaunist eesti keelt

2. detsembril 2023. a. ehk esimese advendi eelõhtu palvusel andis Taizé vennaskonna senine prior, katoliiklastest vend Alois kogukonna “teenija” ameti üle Inglismaalt pärit anglikaani taustaga vennale Matthew’le.

Vend Matthew andis ametivande ja ta õnnistati ametisse. Sündmusel osales lisaks vennaskonna liikmetele palju noori inimesi maailma eri paigust, samuti mitmete kirikute esindajaid ja teisi vennaskonna sõpru.

Vend Matthew on mitmekümne aasta jooksul palju kordi Eestit külastanud ja tal on siin palju sõpru. Vastutades Taizé kloostri suhete eest Eestiga õppis ta ära eesti keele. Nüüd on

eestlastel võimalik suhelda kloostri uue juhiga oma emakeeles.

Vend Alois juhtis kloostrit alates 2005. aastast, pärast vennaskonna asutaja vend Roger’ surma. Paljudele eestlastele tuttava Taizé kloostri rajas Prantsusmaal Cluny linna lähedal vend Roger 1940. aastal. Tänapäeval koosneb vennaskond pisut rohkem kui 100 mungast, kes elavad tsölibaadis ja on enamasti protestantliku või katoliikliku taustaga.

Taizé klooster on tuntud peamiselt noorte inimeste palverännaku kohana. Igal aastal peatub seal üle 100 000 inimese, kes osalevad piiblitundides, aruteludes ja ühistöödes.

Rohkearvulise osalejaskonnaga on Taizé aastavahetuse kohtumised ühes Euroopa linnas, kuhu tullakse ühiselt palve ja vaimulike lauludega uut aastat vastu võtma üle Euroopa. Järgmine kohtumine 28. detsembrist 2024 kuni 1. jaanuarini 2025 leiab aset Tallinnas. Igal aastal on eestlased sõitnud aastavahetuse kokkutulekule, kuid kunagi varem pole kokkutulekut olnud Eestis.

Taizé laule kasutatakse paljudes kirikutes. Igal neljapäeval kell 17.30 on Taizé palvus Tartu Pauluse kiriku krüptis. 11. jaanuaril palvusel osaleb ka kolm venda Taizé kloostrist. Kõik on oodatud vendadega kohtuma.